

Exodus ze sklepa

Pozdrav

Milé sestry a milí bratři, vítám Vás na dnešních bohoslužbách, v 3. postní neděli, uprostřed postní cesty. Nejsme tu jako ti, kteří už všechno vědí a všechno zvládli, ale jako poutníci, kteří potřebují načerpat u pramene. Zdravím vás slovy, která v sobě nesou naději:

Pokoj Boží, který převyšuje každé lidské pomýšlení, ať provází vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši, našem Pánu.

Introit (Žalm 25, 8-10)

8 Hospodin je dobrotivý, přímý, proto ukazuje hříšným cestu.

9 On pokorné vede cestou práva, on pokorné učí chodit po své cestě.

10 Všechny stezky Hospodinovy jsou milosrdenství a věrnost

Píseň: EZ 702 - Krásná je modrá obloha, je zázrak pod ní žít

Modlitba

Z knihy modliteb

I. Čtení (Jk 1, 19-27)

19 Pamatujte si, moji milovaní bratři: každý člověk ať je rychlý k naslouchání, ale pomalý k mluvení, pomalý k hněvu;

20 vždyť lidským hněvem spravedlnost Boží neprosadíš.

21 A proto odstraňte veškerou špínu a přemíru špatnosti a v tichosti přijměte zaseté slovo, které má moc spasit vaše duše.

22 Podle slova však také jednejte, nebuďte jen posluchači – to byste klamali sami sebe!

23 Vždyť kdo slovo jen slyší a nejedná podle něho, ten se podobá muži, který v zrcadle pozoruje svůj vzhled;

24 podívá se na sebe, odejde a hned zapomene, jak vypadá.

25 Kdo se však zahledí do dokonalého zákona svobody a vytrvá, takže není zapomnětlivý posluchač, nýbrž také jedná, ten bude blahoslavený pro své skutky.

26 Domnívá-li se kdo, že je zbožný, a přitom nedrží na uzdě svůj jazyk, klame tím sám sebe a jeho zbožnost je marná.

27 Pravá a čistá zbožnost před Bohem a Otcem znamená pamatovat na vdovy a sirotky v jejich soužení a chránit se před poskvrnou světa.

“Blahoslavení jsou všichni, kteří slyší Boží slovo a ve svém srdci ho zachovávají. Amen

Slůvko dětem (lekce 19 - Křest)

Ukažte bílé prostěradlo nebo velký kus bílé látky. Víte, kdy a k čemu se taková látka nebo takové oblečení při bohoslužbách používalo a co symbolizuje? Pistolka s vodou, křik a zvolání křest...

Píseň: Moje male světélko

Píseň: EZ 748 - Ó Králi věků důstojný, rač dávat nám čas pokojný

Kázání (Jk 1, 23-25) – pomůcka: krabice, zrcadlo

23 *Vždyť kdo slovo jen slyší a nejedná podle něho, ten se podobá muži, který v zrcadle pozoruje svůj vzhled;*

24 *podívá se na sebe, odejde a hned zapomene, jak vypadá.*

25 *Kdo se však zahledí do dokonalého zákona svobody a vytrvá, takže není zapomnětlivý posluchač, nýbrž také jedná, ten bude blahoslavený pro své skutky.*

Milé sestry a bratři, přátelé a hosté,

vstoupili jsme do třetího týdne postu. Ta počáteční euforie, to, co jsme si stanovili jako půst – pokud něco takového bylo – už pravděpodobně **vyprchalo**. Možná jsme zjistili, že naše předsevzetí jsou těžší, než jsme si mysleli, nebo že ta „*vnitřní inventura*“, začíná odkrývat věci, které bychom raději nechali v krabicích ve sklepech. Jsou věci, události, prožitky, zážitky, situace, které bychom raději navždy **vytěsnili**, nebo je alespoň ponechali bezpečně **ukryté** pod nánosem času, raději **nechali** v tichu zapomnění, nebo je alespoň navždy **odsunuli** do nejtmavších koutů našeho svědomí. Protože táhle konfrontace s nimi vyžaduje mnohem více odvahy, než jsme si byli ochotní připustit.

Proč ty krabice vůbec otvírat? Proč vůbec začínat s nějakým půstem? Je naprosto přirozené cítit odpor k „*vnitřnímu úklidu*“. Uklidit všechno kolem nás je a bude vždy **lepší a lehčí** než se podívat do sebe, začít od sebe. Náš mozek je nastavený tak, aby nás chránil před nepohodlím. Pokud se, ale rozhodnete v tom sklepech chvíli zůstat, zůstat v přítomnosti těch našich špinavých, nepříjemných, těžkých krabic, pamatujte na pár věcí:

1. Věci v krabicích vypadají v šeru sklepa děsivěji, než když je vyneseme na světlo.
2. Předsevzetí jsou pokusy o lepší verzi sebe sama, a pokusy občas nevycházejí.
3. Nemusíte otevřít všechny krabice najednou. Stačí jedna malá krabička a uvidíme, co se stane.

A teď zkusme pojmenovat ti naše věci. Co to je? Co ukrývají naše krabice odložené hluboko ve sklepech? Nevyřčená omluva, stará křivda, vztahy, které „*vychladly*“, masky, které nosíme, prázdnota, zbabělost, selhání, zklamání, strach, lenost, nebo snad hluboce střežená pýcha, která nám brání přiznat vlastní omyl. Všechno jsou to střípky naší **pravosti a ryzosti**, jsou to, krabice, které ukrývají vše, co nás v noci budí, i to, co nás nutí se neustále něčím zaměstnávat, jen abychom nemuseli naslouchat **tichu vlastního nitra**. Ano právě tam, v těch našich sklepech, v těch našich krabicích, jsou schované naše skutečné touhy, které jsme vyměnili za bezpečí rutiny, za slzy, které jsme si zakázali jen proto, abychom nevypadali slabí.

A ten dnešní Jakubov text je jako **studená sprcha**.

Právě ve chvíli, kdy stojíme v tom šeru svého vnitřního sklepa a váháme, zda vůbec sáhnout na kliku, nás slovo Jakuba nekompromisně postrčí dopředu. Jakub totiž ví, že největším nepřítelem naší víry není **pochybnost, ale zapomnětlivost**. Ta podivná schopnost vidět pravdu, a přesto žít dál, jako by neexistovala.

Jakub používá obraz zrcadla. V jeho době to nebylo dokonalé sklo, jaké máme v koupelnách, ale vyleštěný kov, který vyžadoval pozornost a dobré světlo, aby v něm člověk něco zahlédl. Říká: „*Kdo slovo jen slyší a nejedná podle něho, podobá se člověku, který v zrcadle pozoruje svou vlastní tvář; podívá se na sebe, odejde a hned zapomene, jak vypadá.*“

Sestry a bratři, a teď přitvrdím, protože to je přesný popis našeho sklepa. Tohle se odehrává často i v nás. Přejdeme sem, slyšíme evangelium, zpíváme, modlíme se, prožíváme svátost VP. V tu chvíli se to zrcadlo Božího slova zaleskne. Na vteřinu spatříme tu krabici s nápisem: „*Pýcha*“ nebo „*Strach*“. Cítíme, že je to o nás. Řekneme si: „*Ano, tohle musím změnit. Takhle dál žít nechci.*“ Ale jakmile vyjdeme ven na slunce, jakmile nás pohltí ten dravý proud ulice, hluk povinností a nekonečný seznam úkolů, ta vize **vnitřní čistoty** začne blednout. Prach každodennosti se znovu usazuje na všem, co mělo zůstat čisté. Zapomeneme na ten špinavý kout v duši, který jsme v šeru sklepa právě zahlédli.

Ale proč je to tak B+S? Asi proto, že nám to zrcadlo stačí jen tady a teď. Stačí nám do něj nahlédnout jednou za týden, na jednu hodinu, v bezpečném tichu kostela. Jako bychom si říkali: „*Bože, víc pravdy o sobě už neunesu. Jedna hodina týdně stačí na to, abych se ujistil, že jsem stále tvým dítětem, ale zbytek času mě nech žít v mém milosrdném sebeklamu.*“

A právě na tohle nám Jakub bez obalu odpoví: „*To je sebeklam. To není víra, to je jen duchovní turismus.*“

Víte, kdo je to turista? Turista je někdo, kdo místem jen projíždí. Udělá si fotku katedrály, koupí si suvenýr, nasaje na chvíli atmosféru, ale pak se vrátí domů, kde se nic nezměnilo. Jeho život v jiném městě zůstává nedotčen tím, co viděl. **Bůh jako turistická atrakce**. My lidé jsme, ale podivní. Krabice ve sklepech zůstávají zavřené, jen občas na ně na chvíli posvítíme baterkou, zjistíme, jestli tam stále jsou. Jako by nám stačilo to vědomí: „*Ano, moje pýcha je pořád na svém místě, moje stará křivda neshnila, moje zbabělost je tam,*

kde jsem ji nechal. “Posvítíme, ujistíme se, že tam ten nepořádek je, a pak tu baterku zase vypneme. Rychle. Než by nás donutilo s tím něco udělat.

Vědět o špině ještě neznamená mít uklizeno. Slyšet slovo o odpuštění neznamená odpustit. Rozjímat o lásce neznamená milovat.

Možná je čas udělat **exodus ze sklepa**, abychom ty krabice přestali jen inventarizovat a začali je vynášet ven, na světlo, kde už baterku nepotřebujeme. V tom světle stojíme celí, i se svým nepořádkem. To bych nazval B+S, že je to **víra s vyhrnutými rukávy**. Není to zbožnost krásných pocitů v lavici, ale zbožnost špinavých rukou od vynášení těch krabic. Protože když tu krabici s nevyřčenou omluvou konečně vyneseme ven a otevřeme ji před Bohem a před tím druhým, zjistíme fascinující věc: Ona už není tak těžká. To, co v šeru sklepa vypadalo jako balvan, je na slunci jen hromádka starého papíru, kterou **vítr milosti** rozfouká během vteřiny.

Někdy to stačí zkusit s jednou malou krabičkou. Co kdyby tato třetí neděle postní nebyla o velkých slovech, ale o jednom konkrétním úklidovém kroku? Možná tou krabičkou není nic menšího než přiznání vlastní slabosti. Bůh nehledá bezchybné lidi, ale lidi, kteří dokážou otevřít svůj sklep, svoji krabici a vynést ji na Světlo.

Závěr: Bratři a sestry, nenechme se opít rohlíkem vlastního náboženského pocitu. Nebuďme turisty, kteří si z této neděle odnesou jen další „*duchovní suvenýr*“.

Postní doba není časem pro dietu, ale pro **pravdu**. Jakub nám dnes podává zrcadlo. Neodvracejme se od něj. I když v něm uvidíme unavenou tvář člověka, který zase selhal, neodcházejme s tím, že na to zapomeneme.

Je to Bůh, který nám nastavuje zrcadlo – ne aby nás vyděsil, ale aby nás vyléčil. Zůstaňme u toho zrcadla o chvíli déle. Uvidíme tam totiž i někoho jiného. Uvidíme tam Krista, který stojí přímo za námi, drží to zrcadlo a říká:

„Vím o všem, co máš v tom sklepe. Vím o každé krabici, na kterou se bojíš sáhnout. A přesto jsem tady. Pojd', vyneseme tu první na světlo společně.“ Amen.

Modlitba

Pane, prosíme tě, seber nám tu naši baterku, kterou si tak rádi svítíme jen tam, kam se nám to hodí. Ozař nás svým sluncem. Dej nám odvahu neutéct od rozdělané práce v našem nitru. Pomoz nám v tomto týdnu nepohodlně, ale opravdově žít to, co jsme zde slyšeli. Ať nejsme turisty tvého království, ale tvými věrnými služebníky. Amen

Píseň: EZ 755 - Není lepší na tom světě nežli Boha ctíti

Ohlášky

Přímluvná modlitba

Bože, náš Otče, stojíme před tebou jako lidé, kteří se často bojí vlastního nitra a raději se zabývají hlukem světa, jen aby nemuseli naslouchat tichu tvé přítomnosti. Přicházíme s prosbami za sebe i za druhé:

- Prosíme tě, zbav nás strachu z vlastní nedokonalosti. Pomoz nám neschovávat se za naučené náboženské pózy a prázdné fráze ve chvílích, kdy nás v srdci pálí hněv, dusí závist nebo šíří pocit křivdy. Dej nám sílu být pravdivými před tebou i před sebou samými.
- Myslíme na všechny, kteří se ztratili v labyrintu deprese, úzkosti nebo ochromující samoty. Pro ty, pro které je každý nový den těžkou krabicí, kterou nemají sílu unést, buď světlem, které nezhasíná, a nadějí, která se nevzdává.
- Prosíme za naše rodiny, přátelství a společenství. Dej nám odvalu sáhnout po krabicích nevyřčených omluv, starých výčitek a zamlčených bolestí. Pomoz nám vnést do našich domovů vzduch odpuštění, abychom mohli začít znovu, bez masek a bez bariér.
- Prosíme za lidstvo, které se tak křečovitě snaží přehlušit svou vnitřní prázdnotu konzumem, agresí a nekonečnou zábavou. Daruj národům pokoj, který nepramení z diplomacie strachu, ale z hloubky tvé blízkosti. Zastav ruku těch, kteří věří, že násilí může vyřešit to, co v srdci bolí.
- Prosíme za nás všechny. Nedovol, abychom se stali jen muzejními turisty, kteří obdivují krásu slova, ale zapomínají na jeho moc v pondělním ránu. Kéž jsme společenstvím, kde se lidé nebojí odkládat masky, protože vědí, že jsou milováni.
- Prosíme za ty, kteří propadli sítem naší pozornosti. Za lidi na okraji, za ty, kdo nemají nikoho, kdo by se jich zastal. Otevři naše oči, abychom v jejich tvářích uviděli tvé zrcadlo.
- Prosíme za nás všechny, kdo jsme v tomto pústu začali s vnitřním úklidem. Nedovol nám zhasnout baterku v polovině cesty. Dej nám vytrvalost neodejít od zrcadla, dokud se v našich životech nezačne odrážet tvá svoboda a radost.
- V tichu ti nyní, Pane, odevzdáváme ten jeden konkrétní kout našeho života, tu jednu nejtěžší krabici, na kterou se dnes odvažujeme položit ruku...

Všechny tyto prosby, i ty, které zůstávají skryté v hloubi našich srdcí, Ti odevzdáváme skrze Tvého milovaného Syna, Ježíše Krista.

Vyslyš nás, prosíme, skrze Krista, našeho Pána, ukazuj nám naši vlastní odpovědnost ve zvěstování evangelia a přijmi i tuto naši společnou modlitbu.

Otče náš, který jsi na nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť tvé je království i moc i sláva na věky. Amen

Píseň: EZ 531 – Proč jen mlčíš, Pane (kytara)

Poslání (1Pt 1, 14-15)

14 Jako poslušné děti nedejte se opanovat žádostmi, které vás ovládaly předtím, v době vaší nevědomosti;

15 ale jako je svatý ten, který vás povolal, buďte i vy svatí v celém způsobu života.

Požehnání (Num 6, 24-26)

24 ,Hospodin tě požehná a ochrání tě,

25 Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a bude ti milostiv,

26 Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.'

Píseň: EZ 426 - Ať chrání nás Bůh, ať žehná nám Bůh